

V letu 2020 bo Pomurje re(j)čno dobra slovenska pokrajina, ki svojim prebivalcem in obiskovalcem s trajnostnim razvojem zagotavlja sonaravno bivanje z okoljem, visoko kakovost življenja in celosten razvoj lastnih potencialov.

Letno poročilo o izvajanju Regionalnega razvojnega programa Pomurje 2014-2020

LETO 2019

Murska Sobota, 11. marec 2020

Dokument: Letno poročilo o izvajanju Regionalnega razvojnega programa Pomurje 2014-2020, leto 2019
Št. dokumenta: RRA/2020/2
Institucija: Razvojni center Murska Sobota.
Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, Slovenija
Odgovorna oseba: Bojan Kar
Pripravila: Sabina Potočnik Magdič
Datum: Marec 2020

KAZALO VSEBINE

Razvojni program Pomurje 2014-2020	3
Izvajanje RRP	15
Napredek pri doseganju ciljev	17
Doseženi učinki	23
Težave pri izvajanju RRP	28

Razvojni program Pomurje 2014-2020

Regionalni razvojni program Pomurje za obdobje 2014-2020 (v nadaljevanju RRP), ki je temeljni strateški in programski dokument na regionalni ravni, sledi usmeritvam nacionalnih (Strategija razvoja Slovenije, Partnerski sporazum in Operativni program) in evropskih (Strategija Evropa 2020) strateških dokumentov, za doseglo pametne, vključujoče in trajnostne rasti, in določa smernice prihodnjega razvoja Pomurja.

Priprava RRP se je pričela v mesecu septembru 2012, ko so člani RSR na svoji konstitutivni seji, dne 21. septembra, sprejeli **sklep o pripravi in načrtu priprave programa** ter potrdili člane priprave RRP in njegova delovna telesa. Aktivnosti priprave RRP so se intenzivirale v letu 2013 in 2014 ter se nadaljevale in zaključile v letu 2015.

MGRT je 20. aprila 2015 izdalo **pozitivno mnenje na RRP 2014-2020** (št. dokumenta 303-19/2012-SVLR/18). Po pridobitvi mnenja in njegovi uskladitvi je **Razvojni svet Pomurske regije RRP 2014-2020 potrdil** na svoji **9. seji, dne 20. maja 2015**.

Naknadno je bil RRP 2014-2020 potrjen še na **Svetu Pomurske regije, in sicer: 6. julija 2015 na 55. seji**.

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM POMURJE 2014-2020 (POVZETEK)

Skladno z zastavljeno *vizijo*, bo v letu 2020 Pomurje

»pokrajina, ki svojim prebivalcem in obiskovalcem s trajnostnim razvojem zagotavlja sonaravno bivanje z okoljem, visoko kakovost življenja in celosten razvoj lastnih potencialov«.

Regija bo razvojno vizijo uresničevala:

- s podporo tehnološkemu razvoju, inovacijam, pospešenem prestrukturiranju gospodarstva in krepitvijo podjetništva,
- s spodbujanem vertikalnega in horizontalnega povezovanja in sodelovanja ter krepitvijo soodgovornosti za razvoj,
- z dvigom kakovosti turistične ponudbe, povečanjem njene prepoznavnosti in skupno promocijo turistične ponudbe,
- s spodbujanjem ustvarjalnosti in inovativnosti posameznikov,
- z zagotavljanjem zdravega življenjskega okolja in življenjskega sloga,

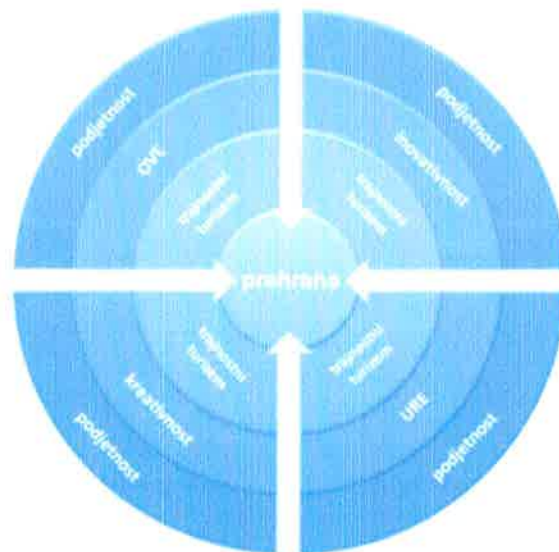
- z razvojem vrednot, identitete in kulturnih potencialov regije,
- z zagotovitvijo energetske samozadostnosti regije ter izboljšanjem stanja njene infrastrukturne opremljenosti,
- z zagotavljanjem lokalne (samo)oskrbe in dvigom ugleda kmetijstva.

Razvojno vizijo bo Pomurje uresničevalo z implementacijo ključnih regijskih in sektorskih projektov, spremljalo pa s kvantificiranimi cilji.

Razvojna specializacija predstavlja način osredotočenja in aktiviranja regijskega potenciala, ki omogoča razvojno prestrukturiranje regije v smeri njenih **dolgoročnih primerjalnih prednosti**.

Pomurje vidi razvojno specializacijo v **trajnostnih, integriranih in inovativnih rešitvah na področju prehrane in turizma**.

Programi in ukrepi bodo zato usmerjeni v podporo razvoju produktov in storitev, vezanih na proizvodnjo, predelavo in uporabo hrane ter na razvoj trajnostnih turističnih produktov in storitev. V okviru teh dveh močno integrativnih področij, se bo spodbujal tudi razvoj tehnoloških in netehnoloških inovacij, ki bodo osnovane na edinstvenih razlikovalnih prednostih in trajnostnem pozicioniranju regije.

Slika 1: Razvojna specializacija regije

Pomurje bo v programskem obdobju 2014-2020 zasledovalo naslednje **štiri strateške cilje**:

- **STRATEŠKI CILJ 1: razvoj konkurenčnega in zelenega gospodarstva**, temelječega na znanju, inovativnosti, podjetnosti, povezovanju in družbeni odgovornosti
- **STRATEŠKI CILJ 2: povečanje preskrbe z zdravo, ekološko pridelano hrano** iz lastnih virov
- **STRATEŠKI CILJI 3: zagotovitev spodbudnega družbenega okolja**, kjer vsi posamezniki stremijo k zdravju in v celoti razvijajo svoje potenciale.
- **STRATEŠKI CILJI 4: zagotovitev energetske samozadostnosti regije, izboljšanje stanja njene infrastrukturne opremljenosti** ob varovanju njenih naravnih virov.

S ciljem zasledovanja uravnoveženega regionalnega razvoja bodo horizontalno, v vseh razvojnih prioritetah, in vertikalno, skozi določena investicijska področja, podprti naslednji **horizontalni cilji in načela**:

- Trajnostni in skladen razvoj,
- Razvojno partnerstvo
- Enake možnosti in nediskriminacija
- Sodelovanje in povezovanje.

Pomurje bo svojo razvojno vizijo in zastavljene strateške cilje uresničevalo v okviru **štirih (4) razvojnih prioritet, devet (9) investicijskih področij in triindvajset (23) ukrepov.**

Slika 2: Prikaz prioritet, investicijskih področij in ukrepov RRP 2014-2020

RRP 2014-2020 v letu 2019

Uresničevanje RRP regije se je v letu 2019 nadaljevalo skozi aktivnosti dogovora za razvoj regije ter skozi izvajanje projektov, na podlagi javnih razpisov za pridobitev sredstev iz evropske kohezijske politike in neposredne potrditve operacij, podrobneje opisano v nadaljevanju.

DOGOVOR ZA RAZVOJ REGIJE

Dogovor za razvoj regije je **ključni izvedbeni instrument** regionalne politike v programskem obdobju 2014-2020, ki ga za obdobje štirih let skleneta minister, pristojen za regionalni razvoj in predsednik razvojnega sveta regije. Dogovor vključuje: (1) **regijske projekte** in (2) **sektorske projekte**, ki so ključni za razvojni preboj in razvojno specializacijo regije.

Regijski projekt je razvojni projekt, ki temelji na regionalnem razvojnem programu, uresničuje razvojne prioritete regije in izkorišča njene razvojne potencialne. Od lokalnega projekta se regijski razlikuje po celovitem reševanju določene problematike v okviru razvojne regije, oziroma širšem razvojnem vplivu na razvojno regijo in izven nje. Po pristojnosti običajno tudi sodi v več sektorjev oz. resorjev, kar je največkrat tudi razlog, da do njegove izvedbe težko pride.

Sektorski projekt pa je razvojni projekt, ki uresničuje program pristojnega ministrstva za doseganje ciljev na področju dela ministrstva in ima tudi pomemben vpliv na uresničevanje razvojnih prioritet v regiji.

Dogovor vključuje nekaj, za regijo ključnih regijskih in sektorskih projektov. Do izbora enih in drugih bo prišlo z dogovorom med državo in regijo prek **teritorialnega razvojnega dialoga**.

.....

Prvi osnutek Dogovora za razvoj Pomurske regije 2016-2019 je bil potrjen na 16. redni seji RSR dne 9.12.2015 in na 59. redni seji SR dne 8.12.2015.

V Prvi osnutek dogovora za razvoj Pomurske regije 2016-2019 so bili uvrščeni **3 regijski in 2 sektorska projekta**: 1) Biosferno območje reke Mure (nosilec projekta Občina Velika Polana; 59,5 mio evrov), 2) Nadgradnja vodovoda sistema B (nosilec projekta Občina Rogašovci; 40,5 mio evrov), 3) Pomurje – družbeno odgovorna regija (nosilca projekta CZR Murska Sobota PORA Gornja Radgona; 12,4 mio evrov), 4) Izgradnja regijske komunalne infrastrukture (nosilec Mestna občina Murska Sobota; 65,7 mio evrov) in 5) Regijski reševalni center (nosilec projekta Mestna občina Murska Sobota; 10,0 mio evrov).

Aktivnosti povezane z Osnutkom Prvega Dogovora za razvoj Pomurske regije 2016-2019 so se v letu 2017 zaključile.

Dne 11.9.2017 je bila izvedena 24. redna seja RSR, kjer so se člani seznanili z aktualnimi informacijami glede Prvega dogovora za razvoj regij, s stanjem projekta Biosferno območje reke Mure ter s kriteriji in pogoji umestitve regijskih vsebin v okviru predlaganega projekta MOP-a Ohranjanje varstva okolja v porečju reke Mure ter sprejeli sklep, da projekt MOP-a Ohranjanje varstva okolja v okviru porečja reke Mure, ni več sestavni del Prvega dogovora za razvoj regije, temveč postane sektorski projekt, katerega koordinacijo naj prevzame MOP in pristojni zavod za upravljanje nature 2000 v porečju reke Mure (Zavod RS za varstvo narave, ZRSVN), ki naj zagotovi tudi sofinancerska sredstva.

V skladu z navodili smo MGRT v roku (15.9.2017) obvestili o sprejetem sklepu RSR glede Prvega dogovora za razvoj regij.

Do podpisa Prvega dogovora za razvoj Pomurske regije ni prišlo.

***

V letu 2019 pa so se nadaljevale aktivnosti vezane na projekt **Biosferno območje reke Mure vs. Ohranjanje varstva okolja v okviru porečja reke Mure**:

RCMS je bil v letu 2018 opredeljen kot regijski koordinator za aktivnosti, povezane z Muro, s strani regijskih deležnikov.

Na podlagi (predhodno) izvedenih aktivnosti je v začetku meseca marca 2019 po dogovoru z ZRSVN RCMS pristopil v partnerstvo **projekta z nazivom Natura Mura**, kot ključni partner za področje interpretacije.

Sledile so sledeče aktivnosti:

V mesecu aprilu smo z občinami ob Muri usklajevali predlog interpretacijskih vsebin, vezanih na naravovarstvene ukrepe. Konec meseca smo posredovali na MOP prvo verzijo prijavnice za kohezijski projekt Natura Mura.

V mesecu maju je bil na MOP izveden sestanek vseh partnerjev, kjer smo pregledali pripombe MOP na prvo verzijo prijavnice in se dogovorili za potrebne popravke. V začetki maja je bila o prihodnosti Mure, predvsem na mejnem območju med Avstrijo in Slovenijo, v Radencih organizirana tudi dvodnevna konferenca.

Konec junija je bila posredovana na MOP druga, dopolnjena verzija prijavnice z vsemi popravki. V tem času je v Bad Radkersburgu potekala tudi mednarodna konferenca Mura-Drava-Donava, s predstavitevijo rezultatov projekta COOP MDD.

Do jeseni smo aktivno sodelovali pri dopolnjevanju prijavnice in pripravi tretje verzije, ki je bila posredovana na MOP. Vzporedno so potekale aktivnosti priprave partnerskega sporazuma in formalnih podlag za izvedbo skupnih evidenčnih in javnih naročil s partnerskimi organizacijami v projektu Natura Mura.

V jesenskem delu smo posredovali še dve verziji vlog na MOP in pripravili kompletno investicijsko dokumentacijo.

Konec leta 2019 je bila pripravljena tudi kompletna vloga in usklajena z MOP. Projekt se začne izvajati v januarju 2020.

***

V navezavi na izhodišča, podana v kohezijskem projektu »Biosfera« je bil v letu 2018 dosežen dogovor o pripravi komplementarnega projekta ob Muri v okviru programa sodelovanja Lokalnih akcijskih skupin (podukrep PRP 19.3), z vidika prostorskega umeščanja interesov občin in NVO v aktivnosti in investicije ob Muri, seveda ob pravočasnem načrtovanju. Vodilni partner te prijave je bila PRA giz/LAS Prlekija, sodelujoče pa LAS Goričko in LAS PDL ter LAS Ovtar.

V letu 2019 je bil projekt Učne poti ob Muri zavrnen, vendar so ga partnerske LAS izboljšale, dopolnile in pripravile za ponovno prijavo na isti ukrep. Projekt je bil ponovno oddan v mesecu februarju 2020.

DRUGO POVABILO razvojnim svetom regij

Dne 13.11.2017 je MGRT objavilo **Povabilo razvojnim svetom regij za dopolnitev dogovora za razvoj regije – drugo povabilo**, ki je bilo dne 5.12.2017 spremenjeno oz. dopolnjeno. Prvotni rok za oddajo dopolnjenega osnutka dogovora, tj. 15.1.2018 je bil s spremembo povabila podaljšan do 15.2.2018.

Na podlagi povabila so do sofinanciranja iz sredstev evropske kohezijske politike (EKS) v obdobju 2014-2020 **upravičene vsebine po sledečih prednostnih naložbah (PN):**

- PN 3.1. Spodbujanje podjetništva – poslovna infrastruktura (ekonomsko poslovne cone) in pripadajoče storitve v regijah;
- PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti – gradnja regionalnih kolesarskih povezav za zagotavljanje trajnostni mobilnosti in ukrepi za zagotavljanje e-mobilnosti (javni mestni/medkrajevni avtobusni linijski promet);
- PN 5.1. Podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam – ukrepi za zmanjševanje poplavne ogroženosti;
- PN 6.1. Vlaganje v vodni sektor – Specifični cilj 1: Gradnja javne infrastrukture za odpadno vodo (velikost aglomeracije nad 2000 PE) in Specifični cilj 2: Gradnja javne infrastrukture za oskrbo s pitno vodo (vodovodni sistem nad 10.000 prebivalcev);
- PN 6.2. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti (seznam prednostnih projektov izboljšanja stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov);
- PN 7.2. Izboljšanje regionalne mobilnosti (Strategija razvoja prometa v RS – izboljšanje prometnih povezav sekundarnih cest (državno prometno omrežje) na TEN-T omrežje.

Skupni obseg sredstev evropske kohezijske politike, za obe kohezijski regiji znaša 418,86 mio evrov, od tega je Kohezijski regiji Vzhodna Slovenija na razpolago 285,50 mio evrov in Kohezijski regiji Zahodna Slovenija 133,36 mio evrov.

***

Dne 15.2.2018 je bila s strani RCMS na MGRT oddana celotna dokumentacija **Dopolnjenega osnutka dogovora za razvoj Pomurske regije za obdobje 2018-2020.**

V okviru priprave osnutka Dopolnjenega dogovora za razvoj Pomurja 2018-2020 je bilo identificiranih skupno **26 ključnih projektov**, 19 na Listi A (ki ima razpoložljiva sredstva za izvedbo) in 7 na LISTI B (ki razpoložljivih sredstev za izvedbo nima, projekti so v t.i. »čakalni vrsti«). V primeru ostanka sredstev se za izvedbo predlaga regijski projekt iz Liste B.

Na podlagi usklajevalnih aktivnosti v okviru teritorialnega dialoga med MGRT/MOP/MZI in regijo v letu 2018 so **člani RSR sprejeli (celovit) dokument Dogovor za razvoj Pomurske razvojne regije na 28. dopisni seji dne 21.6.2018, člani SR pa so dokument potrdili na 74. redni seji RSR dne 21.6.2018.**

PODPIS DOGOVORA ZA RAZVOJ POMURSKE RAZVOJNE REGIJE (Drugo povabilo)

Dogovor za razvoj Pomurske razvojne regije sta podpisala minister za gospodarski razvoj in tehnologijo in predsednik Razvojnega sveta Pomurske regije **dne 4.7.2018 v Ljubljani**. Dogovor za razvoj pomurske regije smo posredovali tudi članom SR in RSR ter sodelujočim institucijam.

Dogovor vključuje **19 usklajenih regijskih projektov** v skupni vrednosti 53,5 mio evrov, od tega 41,2 mio evrov EU sredstev in predstavlja pomemben korak k uresničevanju regionalnega razvojnega programa regije.

Podrobneje Dogovor vsebuje **19 regijskih projektov** (vsi projekti iz Liste A) v skupni vrednosti sofinanciranja (sredstva EU + SLO udeležba) **41.281.704,75 evrov**, od tega:

- PN 3.1. Spodbujanje podjetništva: 8 projektov v skupni višini sofinanciranja 5.311.067,94 evrov;
- PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti: 9 projektov v skupni višini sofinanciranja 2.854.652,81 evrov in
- PN 6.1. Vlaganje v vodni sektor: 2 projekta v skupni višini sofinanciranja 33.115.984,00 evrov.

Skupna vrednost vseh projektov regije je **53.556.257,48 evrov**.

Umeščeni projekti v dogovor za razvoj regije bodo šli v izvedbo po postopku **t.i. neposredne potrditve operacije** (in ne postopku javnega razpisa), ki predvideva pripravo vloge za neposredno potrditev operacije. Ta se posreduje v pregled in potrditev na posredniški organ (MGRT/MZI/MOP), ki posreduje vlogo na organ upravljanja (SVRK), ki izda Odločbo o podpori operacije.

***

V letu 2019 so se nadaljevale aktivnostmi v okviru **D drugega povabila za dogovor za razvoj pomurske regije**.

V tem letu so se aktivno začeli **teritorialni razvojni dialogi med MGRT/MZI/MOP in predstavniki regije**.

Teritorialni razvojni dialogi so potekali z ciljem pridobitve informacij glede stanja priprave dokumentacije in vloge za neposredno potrditev operacije in predvidene časovnice izvedbe regijskih projektov, tako:

- januarja v Mariboru,
- aprila v Slovenj Gradcu,
- maja v Žalcu in
- septembra v Murski Soboti.

RCMS v okviru dialoga usklajuje z občinami termine delovnega sestanka, skrbi za zapisnike delovnih srečanj, izvaja aktivnosti vezane na posamezne sklepe, pridobiva informacije o stanju priprave projektov, o morebitnih težavah, posreduje informacije in pojasnila, pripravlja podatke o spremljanju posameznih projektov ter aktivno pri tem sodeluje s skrbnikom regije in sodelavci na MGRT.

V mesecu januarju smo tako za namen spremljanja projektov, vključenih v DRR, v sodelovanju z občinami, izpolnili tabelo posredovano s strani MGRT za projekte na PN 3.1. Spodbujanje podjetništva.

Za namen spremljanja projektov na spletni strani MGRT smo v sodelovanju z občinami v mesecu februarju na MGRT posredovali izpolnjene obrazce 19 projektov.

V mesecu februarju je Občina Rogašovci v roku na MOP posredovala vso zahtevano dokumentacijo za projekt Nadgradnja vodovoda sistema B, Občina G. Radgona pa v mesecu aprilu

za projekt Nadgradnja vodovoda sistema C – 2. faza. V mesecu maju je Občina Rogošovci na MOP za projekt sistema B posredovala dodatno dokumentacijo oz. dokazila s ciljem, da se s strani države zagotovi ustrezen način sofinanciranja, kot je bil za 1. fazo, tj. zagotovitev sredstev iz Sklada RS za vode. Na teritorialnem dialogu je MOP potrdilo, da bo zagotovilo sredstva iz Sklada RS za vode za oba projekta nadgradnje vodovoda – sistem B in C.

V mesecu marcu smo se seznanili s dopisom MOP, ki je bil naslovljen na MGRT v zvezi s pozivom k ukrepanju in zapiranju finančnih konstrukcij in upoštevanju opomina EK pri projektih odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v okviru DRR.

V mesecu maju smo za projekte na PN 3.1. Spodbujanje podjetništva na MGRT posredovali predvideno dinamiko črpanja sredstev glede na trenutno situacijo projektov.

V mesecu maju je Mestna občina Murska Sobota **odstopila od izvedbe kolesarskega projekta** na PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti, pod naslovom *Daljinska kolesarska povezava med Mestno občino Murska Sobota in Občino Puconci* v višini sofinanciranja iz EU sredstev 223.125,78 evrov.

V mesecu decembru je Občina Ljutomer **odstopila od izvedbe kolesarskega projekta** na PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti, pod naslovom *Ureditev kolesarske povezave Ljutomer – Cven* v višini sofinanciranja iz EU sredstev 196.789 evrov. Dodatno postavljeni pogoji s strani državnih institucij so skorajda podvojili vrednost investicije, česar občina ni mogla zagotoviti v povečanem deležu zahtevanih lastnih sredstev za izvedbo projekta.

Vloga za neposredno potrditev operacije (NPO) - aktivnosti

V letu 2019 aktivno nadaljujemo z obveščanjem in informiranjem ter usklajevanjem projektov, vključenih v DRR, z občinami na eni in ministrstvi na drugi strani.

V mesecu januarju smo bili prisotni na delovnem sestanku za PONI na temo pregleda stanja, priprave vloge za neposredno potrditev in konkretnih rešitev na odprta vprašanja.

V mesecu februarju, marcu in juniju smo občinam posredovali dodatna pojasnila MGRT k pripravi vloge za NPO.

V februarju smo se udeležili delovnega sestanka na Občini Turnišče glede projekta gospodarske cone občine, vključenega v Dogovor za razvoj regij.

Aprila smo se udeležili sestanka na Občini Apače na temo umeščanja projekta izgradnje kolesarskih poti v občini v Dogovor za razvoj regije in opcije, kako projekt v končni fazi pripraviti tako, da bo občina izpolnila vse zadane cilje in hkrati finančno zmogla projekt tudi podpreti.

V mesecu maju smo nosilkam projektov posredovali informacijo vezano na pridobitev soglasja ARSO (sestavni del vloge za NPO) z vidika zapisa na spremnem dopisu.

V mesecu juniju je bil izveden delovni sestanek z občinami partnericami na projektu Nadgradnja vodovoda sistema B glede priprave investicijske dokumentacije, vloge za NPO ter priprave razpisnih dokumentacij izbire izvajalca gradnje, nadzora in obveščanja javnosti.

Konec meseca julija smo nosilkam projektov posredovali informacije, pridobljene na delovnem sestanku MGRT, MOP in MZI z RRA, dne 12.7.2019 v Podsredi, vezane na pripravo vlog za NPO,

vključujoč pripadajočo dokumentacijo, izpolnjevanje pogojev, zapiranje finančne konstrukcije projektov, roke za predložitev vloge ter z apelom, da se zastavljenih rokov držijo in da se priprava ter oddaja vlog pospeši.

V mesecu avgustu smo izvedli delovni sestanek z Občino Šalovci glede preveritve stanja na projektu poslovne cone (PN 3.1) ter v začetku meseca septembra z nosilcema projektov nadgradnje vodooskrbe sistema B in C (PN 6.1), Občino Gornja Radgona ter Občino Rogašovci.

Konec meseca avgusta smo na MGRT naslovili vprašanje glede delne prerazporeditve sredstev znotraj finančne konstrukcije projekta.

Pred izvedbo teritorialnega dogovora smo pri nosilcih projektov preverjali stanje na projektih.

V mesecu septembru smo nosilce projektov na PN 3.1. in PN 4.4. obvestili o prenovi spletnih strani MGRT in MZI ter jim posredovali info, kje je dokumentacija za NPO dosegljiva (v arhivu spletišč).

Prav tako smo nosilke projektov obvestili o predstavitvi instrumenta Dogovora za razvoj regij v okviru sejma MOS 2019.

V mesecu oktobru smo na projektih poslovnih con na PN 3.1. Spodbujanje podjetništva preverjali izpolnjevanje pogoja namenske rabe prostora IG ali IP. Prav tako smo preverjali zasledovanje časovnice glede oddaje neformalne vloge.

V mesecu oktobru smo izvedli delovni sestanek z Občino Ljutomer glede preveritve stanja na projektu poslovne cone (PN 3.1.) in izpolnjevanja odložnega pogoja, tj. pridobitev oz. vložitev GD do 31.10.2019. Občina je odložni pogoj izpolnila, o čemer smo obvestili MGRT.

V mesecu novembru smo po posameznih projektih iz dogovora za razvoj regij preverili stanje glede pridobitve soglasij ARSO in DRSV, dodatek št. 1 in dodatek št. 2, ki sta obvezni prilogi k vlogi za NPO.

V mesecu novembru smo prejeli obvestilo MOP glede oddaje vlog v okviru PN 6.1. Vlaganje v vodni sektor, specifični cilj 1: Gradnja javne infrastrukture za odpadno vodo, ki smo ga v vednost posredovali nosilkam projektov na Listi B (odvajanje in čiščenje odpadnih voda).

V mesecu decembru smo nosilke projektov na PN 3.1. obvestili o novi povezavi do navodil za pripravo vloge za NPO.

V mesecu decembru smo preko RRA giz na pobudo MZI preverjali stanje na projektih PN 4.4. glede zamud soglasodajalca pri izdaji projektnih pogojev s strani DRSV, ARSO in DRSI (železnice). Projekti regije teh težav niso beležili.

Oddaja formalnih vlog za neposredno potrditev operacije (NPO)

V okviru PN 3.1.: Spodbujanje podjetništva nobena vloga za NPO še ni bila oddana.

V okviru PN 4.4.: Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti je formalno vlogo za NPO v mesecu septembru oddala Občina G. Radgona za projekt »Kolesarske poti G. Radgona«.

V okviru PN 6.1.: Vlaganje v vodni sektor sta bili v mesecu decembru oddani vloži nadgradnje vodovoda, in sicer: Občina Rogašovci za projekt »Nadgradnja vodovodnega sistema B« in Občina G. Radgona za projekt »Nadgradnja vodovoda sistema C – 2. faza«.

***

Drugo povabilo – TRETJA (3.) SPREMEMBA

MGRT je dne 19.4.2019 pozval razvojne svete regij k posredovanju dopolnjenega osnutka Dogovora za razvoj regij, s ciljem, da se dopolni osnutek dogovora regije z dodatnimi projektnimi predlogi in da se vključijo tudi spremembe projektov, ki so že vključeni v dogovor za razvoj regije (podpisan julija 2018), če so potrebne.

MGRT prav tako napotuje na razporejanje prostih sredstev na projekte, ki so dovolj tehnično in vsebinsko pripravljene, vendar pa nimajo zaprte finančne konstrukcije.

Rok za oddajo dopolnjenega osnutka je 15.7.2019.

Aktivnosti

O objavi poziva smo obvestili občine. Konec meseca maja smo občine pozvali k predložitvi novih rezervnih projektnih predlogov in ažuriranih predlogov iz Liste B.

Dne 14. junija 2019 je bil izveden koordinacijski sestanek z občinami glede informiranja o stanju novih oz. rezervnih projektnih predlogov, ažuriranih predlogov z Liste B, glede sprememb projektov, že vključenih v dogovor za razvoj regije, oblikovanja skupnih stališč ter nadaljnjim predvidenim aktivnostim.

V mesecu maju in juniju so potekala usklajevanja z nosilci projektov na Listi B glede ažuriranja stanja projektov ter z nosilci projektov, ki so predložili nove - rezervne projektne predloge glede izpolnjevanja (dodatnih) pogojev.

Zaradi odpovedi projekta kolesarskih povezav Mestne občine Murska Sobota smo pristopili k aktivnostim za prerazporeditev sredstev znotraj PN 4.4 Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti ter k zbiranju novih projektnih predlogov, ki so bili nato kasneje uvrščeni na t.i. B listo.

Na **77. redni seji dne 18.6.2019 SR** so člani obravnavali vsebino in predlog sprememb v okviru 3. spremembe Drugega povabila.

V začetku meseca julija sta bili izvedeni srečanja odborov RSR, Odbora za gospodarstvo in Odbora za okolje, prostor in infrastrukturo, ki sta obravnavali nove oz. rezervne projektne predloge in spremembe obstoječih, že vključenih projektnih predlogov v DRR.

V mesecu juliju smo na MGRT posredovali izpolnjeno tabelo s projekti DRR.

Dopolnjen osnutek Dogovora za razvoj regije je bil obravnavan na **31. redni seji RSR dne 10.7.2019** in roku posredovan na MGRT.

V mesecu juliju smo ažurirali obrazce št. 2 projektov, kjer je prišlo do prerazporeditve sredstev (projekt na PN 3.1. in projekti na PN 4.4.) in jih posredovali na MGRT ter dopolnili tabelo MGRT s spremembami.

V mesecu decembru smo prejeli soglasje MZI na pripravljene projekte Pomurske regije v skladu s tretjo spremembo Drugega povabila za dogovor za razvoj regije (rok: julij 2019).

***

V nadaljevanju se dotikamo tudi vsebinskih področij oz. projektov, pomembnih za regijo:

Vsebina projekta »**Izgradnja Murske kolesarske poti**« je predstavljala enega od stebrov projekta Biosferno območje reke Mure, predloženega v okviru Prvega poziva za dogovor za razvoj regij v letu 2015.

V letu 2017 so se začele konkretne aktivnosti za umestitev projekta Murskih kolesarskih poti v državni načrt razvojnega programa (NRP). V mesecu decembru 2017 so bile pomurske občine ob trasi seznanjene, da je bil projekt uspešno umeščen v Proračun RS, prav tako so prejele dokument DIIP, pripravljen s strani DRSI.

Aktivnosti na projektu koordinira in usklajuje imenovana koordinacijska skupina, ki jo sestavljajo: Občina Velika Polana - koordinator, Občina Križevci pri Ljutomeru, Mestna občina Murska Sobota, Občina Apače, Občina Lendava ter Razvojni center Murska Sobota.

Projekt »**Amazon of Europe bike trail**«, je projekt, v katerem sodeluje Občina Velika Polana in predstavlja nadaljevanje same izgradnje Murske kolesarske poti. Občina Velika Polana zastopa interese vseh občin ob MKP, saj bodo le-te udeležene pri vzpostavitvi infrastrukture in skupnih promocijskih aktivnosti. Cilj projekta je podpreti vzpostavitev čezmejne kolesarske poti in ustvariti edinstveno blagovno znamko za kolesarski turizem - Kolesarska pot »Evropska Amazonka« - skozi povezavo obstoječih in izgradnjo novih kolesarskih poti v regiji. Kolesarska pot se bo razvila na območju načrtovanega čezmejnega biosfernega območja Mura-Drava-Donava med Avstrijo, Slovenijo, Hrvaško, Madžarsko in Srbijo, doprinesla gospodarske koristi lokalnemu prebivalstvu ter s tem povečala tudi podporo biosfernemu območju in prispevala k razvoju celotne regije. Projekt poteka od junija 2018 do maja 2021.

Projekt »Coop MDD« se osredotoča na **čezmejni program upravljanja 5 - državnega UNESCO Biosfernega območja »Mura – Drava - Donava«**. Akcijski načrt predvideva obnovo rečnih in obrečnih habitatov ter doživljanja narave na območju Natura 2000 Mura, ki ga bo pripravljala ZRSVN, projektni partner. Projekt se je zaključil konec meseca junija 2019.

V okviru projekta so bila razglašena tri biosferna območja: Biosferno območje Bačko Podonavje (Srbija), Biosferno območje Mura (Slovenija) ter Biosferno območje Spodnja dolina Mure (Avstrija). Na ta način so bila vzpostavljena biosferna območja v vseh petih državah in izpolnjen osnovni pogoj za kandidaturo za razglasitev prvega pet državnega biosfernega območja na svetu. Postavljeni so bili tudi temelji sodelovanja upravljavcev varovanih območij narave na območju bodočega 5 – državnega biosfernega območja Mura-Drava-Donava.

V sklopu projekta je bila v Sloveniji vzpostavljena rečna šola v Polanskem logu ter dva pomembna dokumenta za prihodnost reke Mure: Akcijski načrt obnove rečnih in obrečnih habitatov na območju Natura 2000 Mura in Koncept interpretacije narave na območju Natura 2000 Mura.

Biosferno območje MURA za vključitev na seznam Biosfernih območij pri UNESCO

V letu 2018 je bil s pomurskimi občinami na območju podpisan dogovor o Obmurskem razvojnem partnerstvu.

V mesecu juliju 2018 je bilo na letni konferenci Programa UNESCO Človek in Biosfera v Palembangu v Indoneziji razglašeno **Biosferno območje Mura, prvo pet – državno biosferno območje na svetu (Slovenija, Avstrija, Hrvaška, Madžarska in Srbija)** ter četrto območje s tem UNESCO nazivom v Sloveniji.

Mura s svojim porečjem je tako vstopila na svetovni zemljevid najvrednejših območij narave.

V mesecu januarju 2019 je v Veliki Polani potekala **uradna podelitev UNESCO MAB certifikatov** novoustanovljenega biosfernega območja Mura.

IZVAJANJE RRP

ter njihov vpliv na doseganje ciljev

Regionalni razvojni program Pomurje 2014-2020 sta najvišja organa – RSR in SR - v Pomurski regiji potrdila v mesecu maju oz. juliju 2015.

PRVO POVABILO ZA DOGOVOR ZA RAZVOJ REGIJE

Osnutek dogovora za razvoj Pomurske regije 2016-2019 je bil na MGRT predložen v mesecu decembru 2015.

Teritorialni razvojni dialog za prvi dogovor za razvoj regij se je pričel v letu 2016 in zaključil v letu 2017.

Pomurska regija prvega dogovora za razvoj regije ni podpisala.

Sprejeta je bila odločitev, da se predlagan projekt s strani MOP *Obrambanje varstva okolja v okviru porečja reke Mure* izvede kot sektorski projekt MOP (podrobneje na strani 7).

DRUGO POVABILO ZA DOGOVOR ZA RAZVOJ REGIJE

Osnutek **Dopolnjenega dogovora za razvoj Pomurje 2018-2020** je bil na MGRT predložen v mesecu februarju 2018.

Dogovor za razvoj Pomurske razvojne regije je bil **podpisan 4. julija 2018** in vključuje **19 regijskih projektov**.

DRUGO POVABILO ZA DOGOVOR ZA RAZVOJ REGIJE – 3. SPREMEMBA

Dopolnjen osnutek Dogovora za razvoj Pomurske regije je bil na MGRT predložen v mesecu juliju 2019.

Dopolnjen osnutek vključuje:

- na PN 3.1. Spodbujanje podjetništva: prerazporeditev sredstev znotraj enega projekta poslovnih con, sprememb pri ostalih projektih ni. Na Listi B se v okviru te PN nahajajo 3 t.i. »rezervni projekti«, od tega 2 nova t.i. »rezervna projekta«;

- na PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti: prerazporeditev sredstev na ostale projekte kolesarskih povezav (8 projektov) zaradi odstopa od izvedbe projekta MOMS. Na Listi B se v okviru te PN nahajata dva nova t.i. »rezervna projekta«;
- na PN 6.1. Vlaganje v vodni sektor: sprememb pri obeh projektih nadgradnje vodovodnega sistema (B in C) ni. Prav tako na Listi B ostaja 6 t.i. »rezervnih projektov« odpadnih voda (kanalizacijski sistemi).

Do podpisa Dodatka št. 1 k obstoječemu Dogovoru za razvoj Pomurske regije v letu 2019 (še) ni prišlo.

LETO 2019

V skladu z izvedenimi aktivnostmi dogovora za razvoj regij – drugo povabilo, podrobneje opisanih v prejšnjem poglavju, beležimo **sledеče spremembe, povezane z izvajanjem RRP**:

Do konca leta 2019 so bile na posredniško telo (resorno ministrstvo) oddane **tri vloge za neposredno potrditev operacije (NPO)** za projekte iz dogovora za razvoj regije:

- ena vloga kolesarskih povezav na PN 4.4. Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti in
- dve vlogi nadgradnje vodovodnega sistema – B in C na PN 6.1. Vlaganje v vodni sektor.

Odločitve o podpori s strani SVRK bodo projekti oz. operacije prejele v letu 2020.

Ostale vloge projektov za neposredno potrditev operacije bodo morale v skladu s predvideno časovnico biti oddane v letu 2020:

- skrajni rok za oddajo popolnih vlog za NPO v okviru PN 3.1. je 31.5.2020,
- skrajni rok za oddajo popolnih vlog za NPO v okviru PN 4.4. je 30.9.2020 in
- skrajni rok za oddajo popolnih vlog za NPO v okviru PN 6.1. je 30.9.2020.

NAPREDEK PRI DOSEGANJU CILJEV

z uporabo fizičnih in finančnih kazalnikov

RRP 2014-2020 vključuje kvantificirane cilje z fizičnimi kazalniki, na nivoju strateških ciljev, ki so navedeni v nadaljevanju:

strateški cilj	kazalnik (U) učinka, (R) rezultata, (V) vpliva	izhodišče	cilj 2023	vir
1. razvoj konkurenčnega in zelenega gospodarstva, temelječega na znanju, inovativnosti, podjetnosti, povezovanju in družbeni odgovornosti	(U) število gospodarskih subjektov, ki prejmejo podporo za produktne naložbe	0	300	spremljanje
	(R) število na novo ustvarjenih delovnih mest v gospodarskih družbah, v katera so bila vložena sredstva	0	600	spremljanje
	(V) zmanjšanje zaostanka neto dodane vrednosti na zaposlenega v gospodarskih družbah za slovenskim povprečjem	28,5% (2013)	23,0%	spremljanje
2. povečanje preskrbe z zdravno, ekološko pridelano hrano iz lastnih virov	(U) število izvedenih izobraževanj, osveščanj in promocij ciljnih skupin	0	15	spremljanje
	(R) število kmetijskih gospodarstev z ekološko pridelavo	40	60	SURS
	(V) povečanje kmetijskih zemljišč v uporabi z ekološko pridelavo (glede na vsa kmetijska zemljišča v uporabi)	0,9	3,0	SURS
3. zagotovitev spodbudnega družbenega okolja, kjer vsi posamezniki stremijo k zdravju in v celoti razvijajo svoje potenciale	(U) število udeležencev v programu spodbude za zaposlitev	0	1.200	spremljanje
	(R) delež oseb zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitve)	n.p.	55%	spremljanje
	(V) zmanjšanje stopnje registrirane brezposelnosti	18,1%	15,0%	SURS
4. zagotovitev energetske samozadostnosti regije, izboljšanje stanja njene infrastrukturne opremljenosti ob varovanju njenih naravnih virov	(U) dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov	0	5 MW	AN URE LEA Pomurje
	(R) delež rabe bruto končne energije iz OVE pri oskrbi s toploto	39,7%	45,0%	AN URE LEA Pomurje
	(V) povečanje količine letno pridobljene energije iz OVE	648 GWh	1000 GWh	AN URE LEA Pomurje

Presečno obdobje, ki si ga zastavljamo za pregled doseganja kvantificiranih ciljev z fizičnimi kazalniki, je leto 2020.

EVROPSKA KOHEZIJSKA POLITIKA 2014-2020 IN PROJEKTI POMURSKE REGIJE

Izvajanje projektov oz. operacij iz RRP 2014-2020, predvsem v okviru javnih razpisov po posameznih prednostnih oseh oz. naložbah iz naslova Evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (podlaga je Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020) je v teku, nekateri med njimi so že zaključeni (glede na dostopne podatke na spletni strani www.eu-skladi), vendar s kazalniki zaključenih projektov ne razpolagamo.

V Pomurju je po dostopnih podatkih¹ v obdobju 2016-2023 v izvajanju skupaj **294 projektov** v skupni višini upravičenih izdatkov (ESRR/ESS/KS) **52.748.105,65 evrov**, od tega v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) 178 projektov, v skupni višini 36.686.252,03 evrov, Evropskega socialnega sklada (ESS) 77 projektov, v skupni višini 11.746.592,13 evrov ter iz Kohezijskega sklada (KS) 15 projektov v skupni višini 4.147.261,49 evrov.

V letu 2019 se je **zaključilo 60 projektov** v skupni višini upravičenih izdatkov 10.736.141,80 evrov, **na novo** pa se je začelo v letu 2019 **izvajati skupaj 12 projektov**, v skupni višini upravičenih izdatkov 4.653.915,07 evrov.

Sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)

Na prednostni osi (PO) 1: Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja (v skladu s Pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva)² se je v letu 2018 začelo izvajati 5 raziskovalno razvojnih projektov pomurskih podjetij v okviru ukrepa raziskave in inovacijska infrastruktura, procesi, prenos tehnologije ter sodelovanje v podjetjih, ki se nanašajo na razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev z visoko dodano vrednostjo in s tržnim potencialom v skupni višini upravičenih izdatkov 3.016.426,75 evrov.

V okviru ukrepa raziskave in inovacijske dejavnosti v javnih raziskovalnih središčih in kompetenčnih središčih, vključno z mreženjem sta v izvajanju 2 projekta v skupni višini upravičenih izdatkov 5.612.845,42 evrov (od tega v KRZS 584.235,00 evrov), ki povezujeta akademsko sfero in gospodarstvo ter tako združujeta znanja in kompetence za razvoj novih produktov, storitev in procesov in za uporabo tehnologij na prednostnih področjih S4. En projekt se je začel izvajati v letu 2018, en pa v letu 2019.

V okviru ukrepa raziskave in inovacijski procesi v MSP so se konec leta 2019 zaključili 3 projekti v skupni višini upravičenih izdatkov 1.072.851,46 evrov. Od tega 2 projekta na področju spodbujanja raziskovalno-razvojnih dejavnosti znotraj podjetja, s krepitvijo kompetenc in obstoječih inovacijskih potencialov prispevati k razvoju novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev z izkazanim tržnim potencialom ter 1 projekt s področja izvajanja RRI projektov v podjetjih ali konzorcijev podjetij s ciljem razvoja novega ali izboljšanega proizvoda, procesa ali storitve, primerne za uporabo v realnem okolju.

Na PO 3: Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast³ se v letu 2019 ni začel izvajati noben projekt.

V letu 2019 je bilo zaključenih skupaj 28 projektov.

¹Vir: www.eu-skladi, Seznam projektov SVRK, na dan 18.2.2020, SVRK.

² Na tej PO sta bila do konca leta 2017 zaključena 2 projekta.

³ Na tej PO je bilo do konca leta 2018 zaključenih 83 projektov.

Petnajst (15) projektov v okviru ukrepa razvoj MSP, podpora podjetništvu in inkubatorjem, od tega 3 projekti na področju sofinanciranja inovativnih podjetij v skupni višini upravičenih izdatkov 258.685,00 evrov in 12 projektov na področju zagona podjetij, priprave tržnih produktov in komercializacije na trgu novoustanovljenih podjetij na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo⁴ v skupni višini upravičenih izdatkov 538.212,85 evrov.

Devet (9) projektov v okviru ukrepa napredne pomožne storitve za MSP in skupine MSP, na področju uveljavljanja MSP na tujih trgih ter zvišanje stopnje internacionalizacije podjetij v skupni višini upravičenih izdatkov 102.355,11 evrov.

Trije (3) projekti v okviru ukrepa energetska učinkovitost in predstavitveni ukrepi v MSP ter podporni ukrepi, od tega 1 projekt na področju uvajanja ali povečevanja proizvodnje polproizvodov na področju obdelave lesa in lesnih tvoriv ter celovite izrabe lesnih tvoriv in zapolnjevanje manjkajočih členov v gozdno-lesni verigi v skupni višini upravičenih izdatkov 905.467,00 evrov ter 2 projekta s področja sofinanciranja investicij v nove turistične kapacitete oz. v obnovo že obstoječih, ki bodo prispevale k povečani rabi obnovljivih virov energije in k večji energetske in snovni učinkovitosti MSP na obmejnem problemskem območju v skupni višini upravičenih izdatkov 252.825,00 evrov.

V okviru ukrepa razvoj in spodbujanje storitev turizma v ali za MSP pa se je zaključil projekt Pro-turist destinacije Moravske Toplice v višini upravičenih izdatkov 225.000,00 evrov

V izvajanju so 4 projekti, od tega 2 projekta na ukrepu napredne pomožne storitve za MSP in skupine MSP:

- regijski projekt SPOT Svetovanje Pomurje, katerega cilj je podpora in pomoč potencialnim podjetnikom ter mikro, malim in srednje velikim podjetjem, ki se srečujejo s podjetniškimi izzivi ter izboljšanje podjetniške kulture, ki traja do konca leta 2022 v skupni višini upravičenih izdatkov 895.200,00 evrov. Na projektu so zaposleni 4 podjetniški svetovalci (2 iz Razvojnega centra M. Sobota, 1 iz Pomurske gospodarske zbornice in 1 iz Območno obrtno-podjetniške zbornice Murska Sobota).
- nosilec drugega projekta je Pomurski tehnološki park, ki izvaja brezplačne storitve za ciljne skupine subjektov inovativnega okolja s ciljem povečanja novoustanovljenih podjetij, predvsem z višjo dodano vrednostjo, povečanja stopnje preživetja novoustanovljenih podjetij in premagovanja ovir hitro rastočih podjetij v skupni višini upravičenih izdatkov 510.000,00 evrov. Projekt se bo zaključil v letu 2020.

En (1) projekt na ukrepu razvoj in spodbujanje storitev turizma v ali za MSP na področju spodbujanja inovativnega pristopa pri oblikovanju turističnih produktov/storitev in pomoči pri trženju in promociji v skupni višini upravičenih izdatkov 115.000,00 evrov.

En (1) projekt na ukrepu razvoj MSP, podpora podjetništvu in inkubatorjem na področju sofinanciranja inovativnih podjetij v skupni višini upravičenih izdatkov 83.700,00 evrov.

Sredstva Evropskega socialnega sklada (ESS)

Na PO 8: Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile⁵ se je v letu 2019 začelo izvajati 9 projektov v skupni višini upravičenih izdatkov 322.810,00 evrov.

⁴ Sem spada tudi Pomurje, na podlagi Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2019, do 31.12.2019.

⁵ Na tej PO je bilo do konca leta 2018 zaključenih 28 projektov.

Od 9 projektov se je 7 projektov v okviru ukrepa trajnostna vključitev mladih na trg dela, zlasti tistih, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, konkretno prve zaposlitve v osnovnih šolah, v skupni višini upravičenih izdatkov 72.760,00 evrov, konec leta 2019 zaključilo.

Dva (2) projekta sta še v izvajanju: 1 projekt na področju sofinanciranja zaposlitve oseb v javnih zavodih, agencijah in NVO, ki so registrirane za opravljanje kulturno-umetniških dejavnosti in posredovanje kulturnih dobrin v okviru ukrepa dostop do zaposlitve za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno nezaposlenimi (leto 2020) in 1 projekt na področju sofinanciranja zaposlitve oseb na področju kulture – v okviru ukrepa trajnostne vključitve mladih na trg dela, zlasti tistih, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje (leto 2020 in 2021).

Prav tako so se konec leta 2019 zaključili še 3 projekti na področju sofinanciranja zaposlitve oseb v javnih zavodih, agencijah in NVO, ki so registrirane za opravljanje kulturno-umetniških dejavnosti in posredovanje kulturnih dobrin v okviru ukrepa dostop do zaposlitve za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno nezaposlenimi, v skupni višini upravičenih izdatkov 30.000 evrov, ki so se začeli izvajati v letu 2018.

Še vedno pa sta v izvajanju 2 projekta, od tega 1 projekt na področju spodbujanja podjetniške aktivnosti (inovativnost in ustvarjalnost) med mladimi brezposelnimi osebami, do vključno 28 let starosti v skupni višini upravičenih izdatkov 393.345,00 evrov (predviden zaključek 2020) in 1 projekt na področju zaposlitve nezaposlenih mladih, do vključno 29 let, na področju kulture v skupni višini upravičenih izdatkov 300.000,00 evrov (predviden zaključek 2021).

Na PO 9: Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine⁶ sta se v letu 2019 začela izvajati 2 projekta na področju socialne aktivacije, s ciljem krepitve socialnih in delovnih kompetenc v okviru ukrepa aktivno vključevanje, tudi za spodbujanje enakih možnosti in aktivne udeležbe ter povečanje zaposljivosti v skupni višini upravičenih izdatkov 1.717.695,00 evrov.

Konec leta 2019 se je zaključilo 5 projektov, od tega 4 projekti na področju socialne aktivacije v skupni višini upravičenih izdatkov 607.913,00 evrov in 1 projekt na področju razvoja in profesionalizacije socialnih podjetij v skupni višini upravičenih izdatkov 24.800,00 evrov.

V izvajanju je še 8 projektov.

Štirje (4) projekti v okviru ukrepa aktivno vključevanje, tudi spodbujanje enakih možnosti in aktivne udeležbe ter povečanje zaposljivosti, od tega 1 projekt na področju vzpostavitve strokovnih centrov za podporo otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami in njihovim družinam v skupni višini upravičenih izdatkov 159.680,00 evrov (predviden zaključek 2020), 2 projekta na področju zaposlovanja pripadnikov ranljivih skupin na področju kulture v skupni višini upravičenih izdatkov 208.051,25 evrov (predviden zaključek 2020) ter 1 projekt na področju vzpostavitve in delovanja večnamenskih romskih centrov v skupni višini upravičenih izdatkov 139.972,00 evrov (predviden zaključek 2021).

Štirje (4) projekti v okviru ukrepa izboljšanje dostopa do cenovno ugodnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi na področju nadgradnje in razvoja preventivnih programov v primarnem zdravstvenem varstvu v skupni višini upravičenih izdatkov 1.987.140,12 evrov. Projekti se izvajajo v ZD Murska Sobota in Gornja Radgona in se bodo v letu 2020 zaključili.

---

⁶ Na tej PO je bilo do konca leta 2017 zaključenih 8 projektov.

Na PO 10: Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost je v letu 2019 v okviru ukrepa izboljšanje enakega dostopa do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v izvajanju skupaj 12 projektov, v skupni višini upravičenih izdatkov 3.712.371,85 evrov.

Od tega 9 projektov profesionalnega usposabljanja strokovnih in vodstvenih delavcev na področjih osnovnošolskega izobraževanja, srednjega poklicnega, strokovnega in splošnega izobraževanja v skupni višini upravičenih izdatkov 1.062.000 evrov.

Nadalje sta v izvajanju 2 projekta Ljudske univerze Murska Sobota, 1 projekt na področju informiranja in svetovanja po modelu »informativna svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih« v obdobju od 2016-2022 in 1 projekt vključevanja odraslih v vseživljenjsko učenje, s ciljem izboljšanja temeljnih in poklicnih kompetenc odraslih, ki so nižje izobraženi in manj usposobljeni, s poudarkom na starejših od 45 let v obdobju 2018-2022, v skupni višini upravičenih izdatkov 2.290.371,85 evrov.

Do konca leta 2020 pa je v izvajanju tudi 1 projekt Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti na področju dviga kakovosti narodnostnega šolstva za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji ter slovensko narodno skupnost na Madžarskem v višini upravičenih izdatkov 360.000 evrov.

Konec leta 2019 se je zaključil tudi projekt Ljudske univerze Murska Sobota glede pridobivanja temeljnih in poklicnih kompetenc zaposlenih, ki so nižje izobraženi in manj usposobljeni, s poudarkom na starejših od 45 let v obdobju 2016-2019.

Sredstva Kohezijskega sklada (KS)

V okviru KS je 5 projektov občin (Mestna občina Murska Sobota, Beltinci, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer), v skupni višini upravičenih izdatkov 191.980 evrov na podlagi aktivnosti v okviru celostnih prometnih strategij z letom 2017 zaključenih.

Skupaj je v izvajanju 10 projektov v skupni višini upravičenih izdatkov 3.955.281,39 evrov.

Od tega 6 projektov občin (Mestna občina Murska Sobota, Beltinci, Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava in Radenci), ki se izvajajo na področju trajnostne rabe in proizvodnje energije ter pametna omrežja, na ukrepu kolesarske steze in poti za pešce v skupni višini upravičenih izdatkov 785.988,42 evrov.

Dva (2) projekta Občine Radenci v okviru ukrepa infrastruktura na okolju prijazen mestni promet in njegovo spodbujanje v skupni višini upravičenih izdatkov 192.739,55 evrov.

En (1) projekt Občine Ljutomer v okviru ukrepa prenova javne infrastrukture za večjo energetska učinkovitost v skupni višini upravičenih izdatkov 2.234.215,39 evrov ter 1 projekt v okviru ukrepa visoko učinkovita soproizvodnja in daljinsko ogrevanje (dodelitev nepovratnih sredstev) v skupni višini upravičenih izdatkov 742.338,13 evrov za podjetje iz Občine Kuzma.

***

Z informacijo (glede na javno dostopne podatke) o dejanskih izplačilih po posameznih projektih ne razpolagamo.

V navedenih podatkih vsi projekti, ki se izvajajo na območju regije niso zajeti, saj se projekti, ki se izvajajo na ravni celotne Slovenije, evidentirajo glede na sedež (lokacijo) upravičenca operacije in ne vsebujejo podatka o kraju izvajanja, ki je ključen za analizo. Lokacija upravičenca je lahko drugačna od kraja izvajanja operacije.

***

V skladu z Uredbo o regionalnih razvojnih programih (Uradni list RS, št. 69/12 in 78/15) mora RRA spremljati kazalnike RRP in izvajanje dogovorov z informacijskim sistemom MGRT.

RRA dostopa do informacijskega sistema MGRT oz. podatkov glede kazalnikov na ravni regije (še) nima. Prav tako se projekti iz podpisanega Dogovora za razvoj Pomurske razvojne regije še ne izvajajo. Predvidevamo, da se bodo posamezni projekti začeli izvajati v letu 2020.

V skladu z navedenim informacij glede doseganja kvantificiranih ciljev z fizičnimi podatki na tem mestu (še) ne moremo podati.

DOSEŽENI UČINKI

po izvedbi posameznih ukrepov in projektov

Glede na dejstvo, da je izvajanje projektnih predlogov iz RRP 2014-2020, predvsem v okviru javnih razpisov evropske kohezijske politike 2014-2020 v teku, pri čemer so se nekateri projekti že zaključili, vendar s kazalniki zaključenih projektov ne razpolagamo, konkretnih informacij glede doseganja učinkov po izvedbi posameznih ukrepov in projektov na tem mestu, (še) ne moremo podati.

***

Pomurska regija **prvega dogovora za razvoj regije** (na podlagi povabila z novembra 2015) **ni podpisala**.

Na podlagi **drugega povabila** (november 2017) je Pomurska regija **dogovor za razvoj regije podpisala v mesecu juliju 2018**.

Do **konca leta 2019** so bile na posredniško telo (resorno ministrstvo) oddane **tri vloge za neposredno potrditev operacije (NPO)** za projekte iz dogovora za razvoj regije. Projekti se v letu 2019 še niso pričeli izvajati.

***

Leto 2020

Ostale vloge za NPO bodo oddane v letu 2020. Projekti, ki bodo v letu 2020 prejeli Odločitev o podpori operacije s strani organa upravljanja SVRK, se bodo lahko začeli izvajati v letu 2020.

V letu 2020 se pričakuje podpis Dodatka št. 1 k obstoječemu Dogovoru za razvoj Pomurske razvojne regije z dne 4.7.2018, vezan na 3. spremembo Drugega povabila (julij 2019) in na odstop od izvedbe projektov na PN 4.4.

POROČILO o izvajanju evropske kohezijske politike 2014-2020 za obdobje od januarja 2014 do decembra 2019 za Cilj: naložbe za rast in nova delovna mesta

Slovenija ima po OP EKP (različica 4.1 v letu 2018, po spremembi) v obdobju 2014–2020 do konca leta 2023 na voljo 3.067.924.925 evrov (EU del) vseh razpoložljivih sredstev, od tega:

- ESRR 1.416.685.363 evrov,
- ESS 718.769.595 evrov,
- KS 914.046.895 evrov,
- YEI 18.423.072 evrov.

Glede na geografsko upravičenost, v luči razdelitve Slovenije na kohezijski regiji, je stanje sledeče:

- ✓ **kohezijski regiji Zahodna Slovenija** je iz ESRR in ESS skupaj namenjenih 848.588.557 evrov razpoložljivih sredstev;
- ✓ **kohezijski regiji Vzhodna Slovenija** je iz ESRR in ESS skupaj namenjenih 1.305.289.473 evrov razpoložljivih sredstev (zajeta so tudi sredstva pobude za zaposlovanje mladih, v nadaljnjem besedilu: YEI);
- ✓ **obema regijama** je skupaj na voljo še 914.046.895 evrov iz sklada KS, ki se ne deli med regijama in se izvaja na območju celotne Slovenije.

***

Iz Poročila SVRK o izvajanju evropske kohezijske politike 2014-2020 za obdobje od januarja 2014 do decembra 2019 za Cilj: naložbe za rast in nova delovna mesta izhaja, da je bilo do konca decembra 2019 **izdanih 479 (2018: 392) odločitev o podpori projekta/operacije, dodeljenih 2.638.585.557 evrov (EU del) sredstev (2018: 2.327.284.762 evrov)**, kar znaša 86% razpoložljivih sredstev (2018: 76%), od tega znašajo **pogodbeno vezana sredstva 2.159.167.564 evrov (del EU) (2018: 1.842.044.670 evrov)**, ki predstavljajo 70% razpoložljivih sredstev (2018: 60%).

Do konca leta 2019 je bilo **realiziranih izplačil iz proračuna 1.101.901.600 evrov (EU del, v letu 2018 588.226.804 evrov, EU del) sredstev**, kar predstavlja 36% razpoložljivih sredstev (2018: 19%), **certificirani izdatki v tem obdobju pa znašajo 1.037.942.053 evrov (EU del) (2018: 496.580.623 evrov)**, kar pomeni 34% razpoložljivih sredstev (2018: 16%).

Če pogledamo uspešnost izvajanja EKS **po skladih** glede na razpoložljiva sredstva izstopa ESS, kjer je bilo z odločitvami o podpori dodeljenih 99% sredstev, sledi KS z 89% ter ESRR z 77% dodeljenih sredstev.

V obdobju med 31.12.2018 in 31.12.2019 je največji napredek bil dosežen v okviru KS 20% (nominalno povečanje za 133,8 mio evrov), sledi ESRR 14,7% (nominalno povečanje za 140 mio evrov) ter ESS 5,4% (nominalno povečanje za 37 mio evrov).

Če pogledamo napredek **po prednostnih oseh (PO)** glede na razpoložljiva sredstva je bilo do 31.12.2019 **največ potrjenih operacij** na PO 8 (Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile), PO 10 (Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost) in PO 11 (Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO in krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev), na navedenih PO čez 90%. **Najmanj potrjenih operacij** je zabeleženo na PO 4 (Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja, 42%), PO 2 (Povečanje dostopnosti do informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti, 45%) ter na PO 7 (Gradnja infrastrukture ter ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti, 54%).

***

Od skupaj 2.638.585.557 evrov je bilo **kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS)** na podlagi odločitev o podpori dodeljenih 1.057.384.494 evrov, pogodbeno vezana sredstva znašajo 850.624.070 evrov, certificirani izdatki pa 363.795.028 evrov.

Kohezijski regiji Zahodna Slovenija (KRZS) je bilo na podlagi odločitev o podpori dodeljenih 769.780.804 evrov, pogodbeno vezana sredstva znašajo 695.608.489 evrov, certificirani izdatki pa 330.102.841 evrov.

V obdobju med 31.12.2018 in 31.12.2019 je glede certificiranih izdatkov KRVS beležila 149% rast (nominalno povečanje za 217,8 mio evrov), KRZS pa 134% rast (nominalno povečanje za 189 mio EUR).

Po stanju na dan 31.12.2019 bilo največ sredstev certificiranih pri operacijah, ki se izvajajo v KRVS (35%), medtem ko je bilo v KRZS certificiranih 33% teh sredstev.

***

Stanje izvajanja EKS glede izdanih odločitev o podpori in pogodbeno vezanih sredstev SVRK opisuje kot zadovoljivo, kot optimalno opredeljuje tudi razmerje med realiziranimi izplačili iz proračuna in certificiranimi izdatki. Kot največji razkorak in prostor za izboljšanje v prihodnje pa izpostavlja relacijo med potrjenimi operacijami ter izvajanjem teh operacij, ki bo moralo biti hitrejše, seveda ob upoštevanju dinamike operacij.

Potrjenih je bilo **169 javnih razpisov** (2018: 144), **58 neposrednih potrditev operacij (NPO) za programe** (2018: 48), **211 NPO za projekte** (2018: 159)⁷ in **štiri NPO za finančne instrumente** (2018: 4). Za posamezne lokalne akcijske skupine (LAS) je bilo izdanih 37 odločitev o podpori za strategije lokalnega razvoja.

Slovenija je cilj N+3 za leto 2019 uspešno dosegla že do 30.9.2019, ko je certificirala 316.309.805 evrov, do konca leta 2019 pa skupaj 541.334.432 evrov.

Kumulativno je Slovenija Evropski Komisiji do konca leta 2019 potrdila upravičeno porabo dodeljenih sredstev v že navedeni višini certificiranih izdatkov 1.037.942.053 evrov.

***

Z vidika vmesnega pregleda doseganja rezultatov EKP konec leta 2018 na podlagi okviru uspešnosti **na ravni KRVS** sledeče PO niso dosegle svojih mejnikov:

- PO 2 (Povečanje dostopnosti do informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti): ESRR - 1.619.441,00 evrov predvidene rezerve, ki se ne dodeli;
- PO 3 (Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast): ESRR – 17.702.617,00 evrov predvidene rezerve, ki se ne dodeli;
- PO 6 (Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti): ESRR - 6.385.069,00 evrov predvidene rezerve, ki se ne dodeli;
- PO 8 (Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile: ESS – 8.977.869,00 evrov predvidene rezerve, ki se ne dodeli.

Predvidene rezerve za uspešnost se ne dodeli iz razloga nedoseganja mejnikov na PO.

---

⁷ Med njimi tudi projekt Del drugega tira Divača – Koper (3. četrletje 2019).

***

Izpostavljamonekatereprojekte regije, po posameznih oseh OP EKS 2014-2020:

- *Prednostna os 4: Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja:*
PN 4.1. Spodbujanje energetske učinkovitosti – projekt celovite prenove javnih stavb v lasti RS (UE Lendava);

- *Prednostna os 6: Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti:*
PN 6.2. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev – Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem – Gorički travniki; projekt je v izvajanju od leta 2017 in se bo predvidoma zaključil konec leta 2021. Višina upravičenih izdatkov je 1.781.153,00 evrov.

PN 6.3. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč – izvajajo ukrepi urbanega razvoja v okviru CTN – celostnih teritorialnih naložb, kjer so upravičenke mestne občine, med njimi tudi Mestna občina Murska Sobota; projekt Vrata v Pomurje – regijski promocijski center in projekt Soboško jezero – ureditev južnega dela; oba projekta sta se zaključila konec leta 2019, skupni upravičeni izdatki dodeljeni operaciji so v višini 5.104.390,05 evrov; v izvajanju je projekt Prenove mestnega središča, 1. faza v višini izdatkov 4.929.956,47 evrov in bo predvidoma zaključen konec leta 2021;

- *Prednostna os 7: Gradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti:*
PN 7.2. Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč – gradnja obvoznice Murska Sobota v dolžini 2,7 km (1. etapa) v skupni višini 6,4 mio evrov – zaključen projekt;

- *Prednostna os 9: Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine:*
PN 9.5. Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja – potrjene Strategije lokalnega razvoja (SLR), ki jih izvajajo Lokalne akcijske skupine (LAS) – LAS Goričko 2020, LAS Pri dobrih ljudeh 2020 in LAS Prlekija.

- *Prednostna os 11: Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerstev:*
PN 11.2. Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev – projekt Regionalno stičišče nevladnih organizacij Pomurja 2015-2019 se je zaključil konec leta 2019, v višini upravičenih izdatkov 320.000 evrov (od tega v KRZS 164.799,99 evrov).

LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE V POMURJU

Pomurski LAS so do konca leta 2019 objavile 6 javnih pozivov za predložitev projektov na območju, tri za pridobitev sredstev iz ESRR in tri za pridobitev sredstev iz EKSRP.

LAS Goričko 2020

V okviru poziva za pridobitev sredstev iz ESRR je bilo v letu 2018 potrjenih 9 projektov v skupni vrednosti 663.173,00 evrov. V letu 2019 sta bila v izvajanju 2 projekta, skupna višina izplačil iz ESRR v letu 2019 je bila 80.976,34 evrov.

V okviru poziva za pridobitev sredstev iz EKSRP je bilo v letu 2019 s strani LAS potrjenih 8 projektov v skupni vrednosti 567.700,19 evrov. Projekti še niso v izvajanju, saj niso dokončno potrjeni s strani AKTRP. V letu 2019 pa je bilo za 171.944,40 evrov izplačil za projekte, ki so se izvajali v okviru poziva za pridobitev sredstev iz EKSRP iz leta 2017.

LAS Pri dobrih ljudeh 2020

V okviru poziva za pridobitev sredstev iz ESRR je bilo v letu 2018 potrjenih 8 projektov v skupni vrednosti 521.251,25 evrov, od tega je skupna vrednost ESRR sredstev 354.389,67 evrov. V letu 2018 je bilo zaključenih vseh 8 projektov, skupna višina izplačil iz ESRR v letu 2018 je bila 329.599,68 evrov.

Dne 8. 8. 2019 je bil objavljen 2. javni poziv ESRR. Skupaj je bilo razpisanih 253.840,86 evrov iz ESRR. Rezultati poziva v letu 2019 še niso bili znani.

V okviru poziva za pridobitev sredstev iz EKSRP je bilo v letu 2018 potrjenih 5 projektov v skupni vrednosti 417.672,73 evrov, od tega je skupna vrednost EKSRP sredstev 288.809,77 evrov. V letu 2018 sta bila zaključena 2 projekta, izplačila so bila izvedena v letu 2019. Skupna vrednost izplačil v letu 2019 je bila 122.085,62 evrov. Ostali 3 projekti so bili zaključeni v letu 2019, izplačil še ni bilo.

Dne 13. 2. 2019 je bil objavljen 2. javni poziv EKSRP. Skupaj je bilo razpisanih 356.149,31 evrov iz EKSRP. S strani upravnega odbora je bilo potrjenih 10 projektov in s strani AKTRP v letu 2019 izdanih odločb o potrditvi sredstev v skupni vrednosti 301.418,21 evrov. Za 1 projekt je bila odločba izdana v januarju 2020.

LAS Prlekija

V okviru poziva za pridobitev sredstev iz ESRR je bilo na ravni LAS potrjenih 6 projektov v skupni vrednosti 210.608,57 eur. Na ravni MGRT (v letu 2019) ni bil potrjen noben projekt. V letu 2019 je bil v izvajanju 1 projekt; v letu 2019 izplačil s strani MGRT ni bilo.

V okviru poziva za pridobitev sredstev EKSRP je bilo potrjenih 9 projektov v skupni višini 242.014,17 evrov. V letu 2019 je bilo v izvajanju 9 projektov, skupna višina izplačil v tem letu je bila 200.116,76 evrov.

POMEMBNE TEŽAVE

pri izvajanju RRP in sprejeti ukrepi za njihovo odpravo

Izhodišče 2016

Glavni cilj Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 (OP) je **zmanjšanje razvojnih razlik med regijami**, vendar Izvedbeni načrt operativnega programa (INOP) temu cilju na področju aktivnosti dogovora za razvoj regije ni sledil, saj so pravice porabe bile razdeljene po posameznih resorjih, pristojno ministrstvo MGRT, pa pravic porabe za sredstva v okviru dogovorov za razvoj regije, ni imelo.

Leto 2017

To je tudi razlog aktivnejšega pristopa akterjev k reševanju nastale problematike in iskanju sredstev za izvedbo dogovorov za razvoj regij v letu 2017, ki je rezultiral z objavo Drugega povabila za dogovor za razvoj regij v mesecu novembru. V okviru drugega povabila je na razpolago skupaj za obe kohezijski regiji 418,86 mio evrov sredstev evropske kohezijske politike, od tega za Kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija 285,50 mio evrov in Kohezijsko regijo Zahodna Slovenija 133,36 mio evrov.

Leto 2018

Podpisan Dogovor za razvoj Pomurske razvojne regije vsebuje 19 regijskih projektov v skupni vrednosti sofinanciranja (sredstva EU + SLO udeležba) 41.281.704,75 evrov. Skupna vrednost vseh projektov regije je 53.556.257,48 evrov.

***

Leto 2019

Do konca leta 2019 so bile na posredniško telo (resorno ministrstvo) oddane tri vloge za neposredno potrditev operacije (NPO) za projekte iz podpisanega dogovora za razvoj regije.

Leto 2020 bo za projekte iz Dogovora za razvoj regij precej razgibano. Tako z vidika priprave in oddaje vlog za neposredno potrditev operacije s strani posameznih nosilcev projektov (končni roki za oddajo vlog v 2020), kot tudi z vidika regijske koordinacije in sodelovanja s posameznimi resornimi ministrstvi na eni in nosilci projektov na drugi strani, s ciljem pridobitve odločitve o podpori projekta, s čimer bo omogočena izvedba projektov, ki se občutno zamika. Časovna komponenta pa postaja čedalje pomembnejša.

***

Pomurje je po stopnji razvitosti (161,8) tudi v aktualni finančni perspektivi 2014-2020 na zadnjem mestu med vsemi slovenskimi regijami, pri čemer se je razvojni zaostanek oz. razkorak med pomursko regijo in predzadnjo regijo po razvitosti, v tem obdobju (na pram 2007-2013) še povečal.

Vprašanja glede razvojnega preboja naše regije smo odprli v mesecu oktobru 2018, ko smo izvedli uvodno regijsko razvojno konferenco, s katero se je pričel postopek priprave novega regionalnega razvojnega programa (RRP) regije za novo programsko obdobje 2021-2027.

Temu je sledil niz delavnic oz. preišljevalnic z regijskimi deležniki, kompetentnimi sogovorniki in z vključevanjem splošne javnosti v luči strateškega razmisleka o prihodnjem razvoju naše regije, ki se je nadaljeval tudi v letu 2019. Na podlagi tega je bil pripravljen osnutek strateškega dela RRP Pomurje 2021-2027, ki je bil konec leta 2019, posredovan na MGRT.

Z razmišljanjem zazrtim v prihodnost naše regije aktivno nadaljujemo tudi v letu 2020.

Pripravila: Sabina Potočnik Magdič

Strokovna sodelavka _____

Odgovorna oseba: Bojan Kar

Direktor RCMS _____

